

Dosarul nr. 2rh-58/22
(2-20160872-01-2rh-11042022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Muruianu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. S. Filincova, M. Ghervas, G. Stratulat)

ÎNCHEIERE

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire declarată de Marcel Smochin,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marcel Smochin
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, prin care
a fost respins recursul declarat de recurentul Marcel Smochin, cu menținerea
încheierii din 9 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 21 decembrie 2020, Marcel Smochin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la repunerea în termen a cererii,
constatarea încălțării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei la cererea
de chemare în judecată depusă de Tamara Smochin împotriva Marinei și Mihail
Șchiopu cu privire la evacuarea din imobil, repararea prejudiciului moral în mărime
de 200 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 9 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-
a respins cererea lui Marcel Smochin privind repunerea în termen a cererii cu privire
la constatarea încălțării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei. S-a
admis cererea Ministerului Justiției al RM privind ridicarea excepției de tardivitate.
S-a respins ca tardivă cererea depusă de Marcel Smochin împotriva Ministerului
Justiției al RM cu privire la constatarea încălțării dreptului la examinarea în termen
rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 10 februarie 2021, Marcel
Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a declarat cerere de recurs
împotriva încheierii din 9 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii respective și remiterea
cauzei la rejudecare.

Prin decizia din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins

recursul declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor și a fost menținută încheierea din 9 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Ulterior, la 13 iulie 2021, Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel, remiterea cauzei la rejudecare privind repunerea în termen a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 9 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de reprezentantul revizuientului Marcel Smochin, avocatul Alexei Croitor împotriva deciziei din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 22 decembrie 2021, recurentul Marcel Smochin, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 09 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, remiterea cauzei pentru rejudecarea cererii de revizuire depuse împotriva deciziei din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 23 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de recurentul Marcel Smochin, cu menținerea încheierii din 9 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de recurs, la 11 aprilie 2022, Marcel Smochin a depus cerere de revizuire prin care a solicitat, admiterea acesteia, casarea deciziei din 23 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, cu admiterea recursului depus de Marcel Smochin, casarea încheierii din 9 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de recurs din 23 februarie 2022, deoarece instanța de recurs a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar concluziile acesteia sunt contradictorii, invocând drept temei al declarării revizuirii prevederile art. 449, lit. b) Cod de procedură civilă.

Până la examinarea cererii de recurs, nu a fost depusă nici o referință.

Inițial, Colegiul punctează că, în conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or, este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de Marcel Smochin, neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de

revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În corespundere cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Din prevederile enunțate este important de înțeles că, circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Cu alte cuvinte, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior revizuientului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuientul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuientul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei. Sub acest aspect, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or, aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuietul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Așadar, având în vedere această normă juridică de trimitere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, revizuietul, nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, altfel spus, Marcel Smochin, nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, sau că a întreprins careva măsuri pentru a le cunoaște în procesul examinării cauzei.

Prin urmare, Colegiul constată că, revizuietul nu a prezentat înscrisuri noi care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce cele invocate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită.

Situația de fapt impune de a remarca că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecătii în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de Marcel Smochin, se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de Curtea Supremă de Justiție (23 februarie 2022) și Curtea de Apel Chișinău (încheierea din 9 decembrie 2021), prin decizia a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă, careva temeiuri legale de revizuire.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu vs. Romania, Roșca vs. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca vs. Moldova*, citată mai

sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că, cererea de revizuire nu indică careva temeuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Marcel Smochin împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat